

INSTITUTO DE BACHARELATO
ARCEBISPO XELMÍREZ-II
SANTIAGO DE COMPOSTELA

DEPARTAMENTO DE PORTUGUÉS

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
CURSO 2022 / 2023

Santiago, noviembre de 2022

ÍNDICE

3 - Introducción e contextualización

LINGUA PORTUGUESA. 1º E 2º DE ESO

5 - Obxectivos específicos desta materia na ESO

5 - Desenvolvemento dos currículos: obxectivos, contidos, estándares de aprendizaxe, competencias clave e criterios de avaliación.

21 - Unidades didácticas producidas polo departamento

22 - Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción

24 - Concrecións metodolóxicas.

LINGUA PORTUGUESA. 2º DE BACHARELATO

25 - Desenvolvemento dos currículos: obxectivos, contidos, estándares de aprendizaxe, competencias clave e criterios de avaliación.

33 - Unidades didácticas producidas polo departamento

41 - Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción

42 - Concrecións metodolóxicas

43 - Materiais e recursos didácticos

O Proxecto Integrado de Linguas

44 - Criterios metodolóxicos básicos. Acordos sobre terminoloxía. Evitar a repetición de contidos. Comparativa de linguas.

Outros aspectos relativos a todas as materias impartidas por este Departamento

46 - Copia nas probas e exames

Procedementos para avaliar a presente Programación

50 - Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das presentes programacións didácticas.

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Desde hai anos o Consello de Europa, a través de sucesivos proxectos, está comprometido nunha política lingüística dirixida a protexer e desenvolver a herdanza lingüística e a diversidade cultural de Europa como fonte de enriquecemento mutuo, así como a facilitar a mobilidade persoal dos seus cidadáns e das súas cidadás, e o intercambio de ideas. O Marco Común Europeo de Referencia para as linguas (MCER), publicado en 2001, é un documento de particular transcendencia non só como ferramenta práctica para propiciar a reflexión sobre o ensino das linguas e a transparencia de cursos, programas e titulacións entre os Estados e dentro deles, senón tamén polo recoñecemento da competencia plurilingüe e intercultural, que consideramos debe comezar a traballarse e a fomentarse desde as idades máis novas do ensino obrigatorio.

O MCER constitúe unha referencia para proxectos e documentos clave do Consello de Europa, como a "Guía para a elaboración e posta en marcha de currículos para unha educación plurilingüe e intercultural" (2010), na que se desenvolve a noción de plurilingüismo como eixe dun enfoque centrado na rede de relacións entre distintas linguas e culturas. Nesta liña hai que inserir a existencia dunha segunda lingua estranxeira (neste caso concreto, o portugués) como materia de aprendizaxe optativa na ESO e no Bacharelato. Está fóra de toda dúbida a importancia da competencia plurilingüe e da circulación de competencias entre as linguas para lograr un maior dominio da linguaxe, clave para a inclusión social e o éxito escolar.

A educación plurilingüe e intercultural considera, con carácter xeral, a aprendizaxe de todas as linguas e culturas e, de xeito específico, os enfoques plurais transversais e integradores no seu ensino e na súa aprendizaxe. A súa finalidade é retirar barreiras artificiais entre as linguas, encerradas tradicionalmente nos sistemas escolares en compartimentos estancos, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo.

Por outro lado, o diálogo intercultural permite poñer en xogo dispositivos de relación social esenciais, como son o recoñecemento do outro como lexítimo, o reforzamento da identidade propia no recoñecemento da identidade das demais persoas, a aceptación da

diversidade persoal, social e cultural, e o respecto polos dereitos fundamentais de todas as persoas.

No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio. No caso da lingua portuguesa entre o alumnado xeralmente galego e galego-falante do IES Arcebispo Xelmírez-II, o nivel de dominio que se marca como obxectivo é ambicioso: comprensión e expresión básica en portugués para a ESO e comprensión e expresión correctas para o Bacharelato.

Finalmente, a situación de sociedade multilingüe e plural en que vivimos solicita un enfoque metodolóxico de carácter pragmático e plurilingüe que potencie o desenvolvemento comunicativo do alumnado nas linguas que adquira ao longo da súa vida, con independencia da diferenza de fins e niveis de dominio con que as utilice, e que o faga consciente da riqueza que supón ser unha persoa plurilingüe para o desenvolvemento cognitivo e social, para o éxito escolar e para a preparación para o mundo laboral

Para o tratamento integrado de linguas, igual que acontece no caso das dúas linguas cooficiais, haberá no caso desta Segunda Lingua Estranxeira unha coordinación entre o profesorado destas e o de linguas estranxeiras, para evitar a repetición de contidos na liña das que se mencionaron para as linguas ambientais, e para unificar a terminoloxía. Non se pode esquecer que o achegamento do alumnado á lingua estranxeira se produce, na maior parte dos casos, partindo das linguas próximas, a materna e ambientais.

LINGUA PORTUGUESA (2ª Lingua estranxeira). 1º e 2º de ESO

É obxectivo da ESO (apartado i) “comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada”. Neste contexto é no que se enmarca a oferta desta materia no IES Arcebispo Xelmírez-II.

A competencia comunicativa que se agarda que alcancen alumnos e alumnas ao final do curso é a correspondente ao desenvolvemento da capacidade de comunicarse oralmente e por escrito, o que implica a interiorización dos recursos lingüísticos, o achegamento á realidade sociocultural e o desenvolvemento da capacidade de aprender, de acordo co definido nos obxectivos e nos criterios de avaliación incluídos nesta Programación. Todos estes aspectos

plásmanse nas actividades comunicativas de interacción, comprensión e expresión orais e escritas e a través delas poden ser avaliados.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DESTA MATERIA NA ESO

Ao finalizar o primeiro ciclo da ESO, o alumno estará capacitado para:

- Utilizar o idioma que aprende como medio de comunicación, tanto na clase como nas situacións cotiás, presenciais ou virtuais, de forma sinxela pero adecuada e eficaz.
- Achegarse aos aspectos sociais relevantes das situacións da vida cotiá e utilizar as formas de relación social e de tratamento máis usuais.
- Interiorizar os recursos lingüísticos necesarios nesas situacións, a través da práctica funcional e formal.
- Fomentar a motivación de entrada e buscar ocasións de ensaiar coa nova lingua, incluídas as que proporcionan as novas tecnoloxías da comunicación.
- Adestrarse no uso de estratexias que axilicen a comunicación e que faciliten a aprendizaxe.
- Informar sobre aspectos básicos da lingua e da cultura galego-portuguesa, tocante á súa importancia histórica, presenza no mundo e relevancia artística e literaria.

DESENVOLVEMENTO DOS CURRÍCULOS (Decreto 86 / 2015)

2º de ESO

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comprensión de textos orais				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Uso de estratexias de comprensión das mensaxes orais: <ul style="list-style-type: none"> – Uso do contexto verbal e non verbal, e dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto; – Uso dos coñecementos referenciais sobre o tema. – Identificación de palabras clave. – Adaptación da escoita á súa finalidade (global e/ou específica) – Identificación dos recursos lingüísticos ou temáticos adquiridos. – Inferencia do significado probable das palabras ou das frases que descoñece, a partir do contexto e das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira. ▪ B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa. ▪ B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición ou reformulacións do dito. ▪ B1.4. Memorización de expresións orais breves significativas (saúdos, despedidas, consignas de aula, preguntas sobre idade, orixe, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal e pública moi básica (identificación persoal, gustos, etc.), así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento e actividades na aula. ▪ B1.2. Usar estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. ▪ B1.3. Comprender o sentido global e as informacións específicas máis salientables de mensaxes orais sinxelas e moi básicas (por exemplo, onde e cando ocorre algo, seguir instrucións ou indicacións, identificar persoas que posúen algo, obxectos e lugares descritos cun vocabulario básico, etc.) emitidas cara a cara, gravadas ou en soporte multimedia, sobre situacións habituais de comunicación, se se fala moi amodo e con moita claridade. ▪ B1.4. Comprender o esencial en conversas moi básicas e breves sobre temas cotiáns habituais e de necesidade inmediata, previamente traballados, relativas ao ámbito persoal e público moi elemental, sempre que se fale con lentitude e articulación de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.1. Comprende preguntas básicas moi sinxelas e habituais sobre asuntos persoais ou educativos (información básica de carácter persoal, solicitudes de enderezo sinxelas a lugares moi coñecidos, etc.) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.2. Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (datas, prezos, pequenas doenzas, etc.) e temas con que está moi familiarizado, e segue instrucións e consignas de aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.3. Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais procedentes de medios audiovisuais ou de internet, breves como instrucións e comunicados, con estruturas previamente traballadas, léxico moi común relacionado con necesidades inmediatas e accións presentes moi habituais, sempre que se fale de xeito moi pausado e ben articulado, e poida volver repetir o dito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.4. Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un/unha mesmo/a, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición moi básica dunha persoa, un obxecto ou un lugar, e estados de saúde, sensacións e sentimentos moi elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
Bloque 2. Producción de textos orais				

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a c d i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> – Planificación: <ul style="list-style-type: none"> – Identificación do contexto, do destinatario e da finalidade da produción ou da interacción. – Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa – Execución: <ul style="list-style-type: none"> – Percepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. – Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. – Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados na clase previamente. – Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. – Compensación das carencias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. ▪ B2.2. Interactuar de xeito sinxelo en intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas moi básicas relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender. ▪ B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre si mesmo/a e sobre accións e nocións (horarios, datas e cantidades) moi habituais da vida diaria, usando un repertorio básico de palabras e frases moi simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. ▪ B2.4. Dar e obter información sobre datos básicos persoais e bens e servizos moi elementais, utilizando un repertorio moi básico de expresións moi sinxelas e habituais sobre estes datos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.1. Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou colaboracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.2. Utiliza de xeito espontáneo as formas de cortésia máis sinxelas e habituais relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender, e fai e responde intelixiblemente preguntas sinxelas sobre si mesmo/a e sobre actividades moi comúns da vida social diaria e do tempo libre, en situacións de comunicación significativas para a súa idade e contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.3. Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións moi habituais relacionadas coa xestión e transaccións moi sinxelas relativas a necesidades inmediatas, nas que pide e dá información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades máis comúns para a súa idade e o seu nivel escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.4. Participa en conversas informais breves e moi básicas, cara a cara, e reacciona adecuadamente para establecer contacto social elemental, intercambiar información moi básica, manifestar os seus gustos, facer invitacións e ofrecementos elementais (invitar a ir a unha actividade, pedir ou ofrecer algo na clase, etc.), e pedir e dar indicacións moi básicas para ir a un lugar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Modificación de palabras de significado parecido. - Definición ou paráfrase dun termo ou expresión. - Uso da lingua materna ou "estranxeirizar" palabras da lingua meta. - Petición de axuda. - Paralingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Sinalización de obxectos, uso de deícticos ou realización de accións que aclaran o significado. - Uso de linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal). - Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. ▪ B2.3. Rutinas ou modelos elementais de interacción segundo o tipo de situación de 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.5. Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a e sobre o funcionamento de bens e servizos relativos a temas moi cotiáns (horarios dun museo, maneira de chegar, etc.), en conversas moi básicas sobre temas predicibles, se pode solicitar, con preguntas sinxelas e directas, a colaboración da persoa interlocutora para entender e facerse entender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
Bloque 3. Comprensión de textos escritos				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. - Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). - Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, aos títulos e a outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou sobre a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas. ▪ B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas, e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi sinxelas e predicibles e traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB3.1. Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese. ▪ SLEB3.2. Comprende avisos, obrigas, prohibicións e consignas básicas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual. ▪ SLEB3.3. Comprende información básica e moi sinxela de correspondencia persoal breve na que se fala de si mesmo/a e sobre sentimentos, preferencias e afeccións, referidos a temas moi cotiáns e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. - Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas. - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. ▪ B3.2. Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas. 	<p>necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos breves, moi sinxelos e ben estruturados, con conectores moi básicos e relativos a coñecementos e experiencias propias da súa idade. ▪ B3.4. Comprende textos propios de situacións cotiás próximas onde se dan a coñecer bens se servizos ou acontecementos (anuncios publicitarios elementais, folletos, catálogos, invitacións, etc.) e con apoio visual, onde 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB3.4. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre temas coñecidos como actividades escolares e de lecer, hábitos saudables, etc., próximos á súa idade e á súa experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
Bloque 4. Producción de textos escritos				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> - Planificación: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas co fin de realizar eficazmente a tarefa (repassar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). - Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos e orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula. ▪ B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite información persoal. ▪ B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata. ▪ B4.4. Producir textos curtos e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB4.1. Elabora textos sinxelos a partir de modelos, empregando expresións e enunciados traballados previamente, para transmitir información ou con intencións comunicativas propias da súa idade e do seu nivel escolar. ▪ SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa aos seus datos persoais, aos seus intereses ou ás súas afeccións. ▪ SLEB4.3. Escribe avisos, notas, instrucións, tarxetas postais, felicitacións, bandas deseñadas, tiras cómicas e mensaxes en soporte dixital moi sinxelas e breves, relativos a actividades presentes e a necesidades inmediatas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>textos escritos, para elaborar os propios textos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Execución: <ul style="list-style-type: none"> - Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. - Estruturación do contido do texto. - Organización do texto en párrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. - Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. - Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "páreceme ben", etc.). - Revisión: <ul style="list-style-type: none"> - Identificación de problemas, erros e repeticións. - Atención ás convencións ortográficas e aos signos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB4.4. Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituindo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (informar, preguntar, invitar, etc.) tanto de forma manuscrita como en formato dixital, cunha presentación limpa e ordenada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD
Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos. <ul style="list-style-type: none"> - Sons e fonemas vocálicos. - Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. - Procesos fonolóxicos máis básicos. - Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. ▪ B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas. <ul style="list-style-type: none"> - Uso das normas básicas de ortografía da palabra. - Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender. ▪ B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección suficiente para o seu nivel escolar. ▪ B5.3. Utilizar para a comprensión e produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.1. Identifica sons e grafías de fonemas básicos, produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases. ▪ SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto polas diferenzas que poidan existir en aspectos culturais como hábitos, horarios, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CD ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCEC

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>comiñas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. – Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais 	<p>relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. ▪ B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas. ▪ SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCEC <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCEC

Segunda Lingua Estranxeira. 2º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>(familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Plurilingüismo: <ul style="list-style-type: none"> - Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe. ▪ B5.5. Funcións comunicativas: <ul style="list-style-type: none"> - Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. - Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. - Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. - Petición e ofrecemento de información e indicacións e 	<p>películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados en clase previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información sobre datos persoais, felicitar, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, moi básicos e traballados previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC

Ampliación de B5.7 de 1º da ESO:

Contidos sintáctico-discursivos, especificamente do portugués:

- Expresión de relacións lóxicas: adición (e, nem); disxunción (ou); oposición/contraste (mas); causa (porque); comparación (mais/menos/ tão + Adj./Adv.+ (do) que/ como /quanto; maior / mais pequeno...).
- Relacións temporais (*antes, agora, depois*).
- Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas).
- Exclamación (formas elípticas: *Que (+ Subst.) + Adj.*, p. ex. *Que dia lindo!*; *Que gentil!*).
- Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca*).
- Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *Quem fez o quê? Para que é isso?*)).
- Expresión do tempo: pasado (perfeito simples); presente (presente).
- Expresión do aspecto: durativo (*estar a + Inf.*)
- Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); permiso (poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.); intención (pensar + Inf.; querer + Inf.).
- Expresión da existencia (p. ex., *ser, estar, haver/ter*); a entidade (substantivos contables/incontables); pronomes (tónicos); determinantes.
- Expresión da cantidade (singular/plural; numerais cardinais e ordinais).
- Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia).
- Expresión do tempo (expresións, preposicións e locucións de tempo (momento puntual (p. ex. *em 1999*), divisións (p. ex., días, meses) e indicacións (p. ex., *atrás, cedo, tarde*) de tempo; anterioridade (ontem); posterioridade (*depois, logo*)).
- Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *devagar, pior*).

4º ESO

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comprensión de textos orais				

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. – Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el. – Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas, e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. ▪ B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa. ▪ B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto. ▪ B1.2. Identificar a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta ou media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos cotiáns en situacións habituais ou sobre temas xerais ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito. ▪ B1.3. Comprender o esencial en situacións que impliquen a solicitude de información xeral (datos persoais básicos, lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades cotiáns, etc.), sempre que se fale con lentitude e con claridade. ▪ B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, básicas e breves sobre descrições, narracións, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes e de necesidade inmediata relativas ao ámbito persoal, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito. ▪ B1.5. Comprender o sentido xeral e información moi relevante e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.) e inferindo a que... ▪ SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves, articulados de xeito lento e claro (por exemplo, nos mercados ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais e educativos, coñecemento ou descoñecemento, etc.) así como... ▪ SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais e educativos, coñecemento ou descoñecemento, etc.) así como... ▪ SLEB1.4. Entende información relevante do que se lle di en transaccións e xestións cotiáns e estruturadas (por exemplo, en hotels, tendas, albergues, restaurantes, centros de lecer ou... ▪ SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións, puntos de vista e opinións formulados de xeito simple sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fale con claridade... ▪ SLEB1.6. Identifica a información esencial de programas de televisión e presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns ou do seu interese familiares e predicibles articulados con lentitude e... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD
Bloque 2. Producción de textos orais				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> – Planificación: <ul style="list-style-type: none"> – Identificar o contexto, o destinatario e a finalidade da produción 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un esquema lineal e estruturado, sobre aspectos concretos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas previsibles 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>ou da interacción.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adecuar o texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. - Execución: <ul style="list-style-type: none"> - Concibir a mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. - Activar os coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. - Expressar a mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados en clase previamente. - Reaxustar a tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos. <ul style="list-style-type: none"> - Lingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Modificar palabras de significado 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Conocer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe a patróns da primeira lingua ou outras, ou o uso de elementos léxicos aproximados, se non se dispón doutros máis precisos. ▪ B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi habituais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito. ▪ B2.4. Producir textos breves e comprensibles, tanto en conversa cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela. ▪ B2.5. Dar, solicitar e intercambiar información sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal, educativo ou ocupacional, e xustificar brevemente os motivos de determinadas accións e plans, aínda que ás veces haxa interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e a persoa interlocutora teña que solicitar ás veces que se lle repita o dito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.2. Participa en conversas informais breves e sinxelas, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social básico, intercambia información e expresa de xeito sinxelo opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os neces... ▪ SLEB2.3. Desenvólvese coa debida corrección en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. ▪ SLEB2.4. Desenvólvese de xeito simple pero suficiente nunha conversa formal, nunha reunión ou nunha entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando información relevante, expresando de xeito sinxelo as súas ideas sobre temas habituais, dando a súa opinión sobre problemas prácticos cando se lle pregunta directamente, e reaccionando de forma simple ante comentarios, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave, se o necesita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD
Bloque 3. Comprensión de textos escritos				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización, co... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recurso ás imaxes, títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos breves, en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>imaxes, organización da páxina, títulos de cabeceira, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e experiencias noutras linguas. Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de 	<p>de texto en lingua que conoza, identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas sinxelas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, e con apoio visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos descritivos ou narrativos breves, sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do seu nivel escolar. B3.4. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro formal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns, de temas de interese ou relevantes 	<ul style="list-style-type: none"> SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián, así como instrucións claras para a realización de actividades e normas de seguridade básicas. SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos presentes, pasados e futuros, e se expresan SLEB3.4. Entende o esencial de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCE C CD CCL CAA CSC CCE C CCL CAA CSC CCE C CD
Bloque 4: Produción de textos escritos				
<ul style="list-style-type: none"> a c d i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> Planificación: <ul style="list-style-type: none"> Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (reparar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). Uso de elementos coñecidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos. Execución: 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos ben estruturados e traballados previamente. B4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación. B4.3. Escribir mensaxes sinxelas e breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás ou do seu interese. B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando como mediación lingüística, de ser o caso (adequado ao seu nivel escolar), e amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países); se intercambia información; se describe en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, de dan instrucións e se fan coñecidas SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa á súa formación, aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para subscribirse a unha publicación dixital). SLEB4.3. Escribe notas e mensaxes en diferentes soportes, nos que fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCE C CCL CAA CSC CCE C CD

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. - Estruturación do contido do texto. - Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. - Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Escribir, en papel ou en soporte electrónico, textos breves, sinxelos e de estrutura clara sobre temas cotiáns ou do propio interese, nun rexistro formal ou neutro, utilizando adecuadamente os recursos básicos de cohesión, as convencións ortográficas básicas e os signos de puntuación máis comúns, cun control razoable de expresións e estruturas sinxelas e un léxico de uso frecuente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CD
Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: <ul style="list-style-type: none"> - Sons e fonemas vocálicos. - Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. - Procesos fonolóxicos máis básicos. - Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. ▪ B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas: <ul style="list-style-type: none"> - Uso das normas básicas de ortografía da palabra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis común, recoñecendo os seus significados evidentes, e pronunciar e entoar de xeito claro e intelixible con razoable comprensibilidade, malia o acento estranxeiro moi evidente ou erros de pronuncia que non interrompan a comunicación, e que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións de cando en vez. ▪ B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas básicas, tipográficas e de puntuación, así como abreviaturas e símbolos de uso común, e os seus significados asociados, con corrección suficiente para o seu nivel escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa. ▪ SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto e interese polas diferenzas. ▪ SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CD ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas. ▪ B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. - Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira. - Identificación dalgunhas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos de estudo e de traballo, actividades de lecer, incluídas manifestacións artísticas como a música ou o cine), condicións de vida e contorno, relacións interpersoais (entre homes e mulleres, no traballo, no centro docente, nas institucións, etc.), e convencións sociais (costumes e tradicións), respectando as normas de cortesía e máis básicas nos contextos respectivos. ▪ B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. ▪ B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. ▪ B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ CC ▪ CD ▪ CSIE ▪ E

Segunda Lingua Estranxeira. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Plurilingüismo: <ul style="list-style-type: none"> - Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. - Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. ▪ B5.5. Funcións comunicativas: <ul style="list-style-type: none"> - Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. - Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. 	<p>propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, así como os seus significados asociados (por exemplo, utilizar unha estrutura interrogativa para facer unha suxestión); utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, e empregar para comunicarse mecanismos sinxelos bastante axustados ao contexto e á intención comunicativa (repetición léxica, elipse, deíxe persoal, espacial e temporal, xustaposición, e conectores e marcadores discursivos moi frecuentes), sempre que sexan traballados na clase previamente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC

Ampliación de B5.7 de 1º da ESO:

Contidos sintáctico-discursivos, especificamente do portugués:

- Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também*); disxunción (*ou, ou...ou*); oposición /concesión (*mas, mesmo assim;... embora*); causa (*por causa disso; daí que*); finalidade (*para + Inf.; para que*); comparación (*mais/menos/tão/ tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto*); superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); resultado (*assim, portanto*); condición (*se, sem*); discurso indirecto (informacións, ofrecementos, suxestións e ordes).
- Relacións temporais (*enquanto, antes que, depois que, logo que, até que, sempre que*).

- Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; frases impersonais).
- Exclamación (formas elípticas: *Que + Subst. + (tão) + Adj.*, p. ex. *Que dia tão lindo!*); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. *Ei, esta é a minha bicicleta!*; *Magnífica bolsa!*).
- Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca; (não) nada, nenhum (a), ninguém*), nem.
- Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *De quem é a culpa?*); interrogativas tag (p. ex., *Isto é fácil, não é?*); interrogativas eco).
- Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto*); presente (*presente*); futuro (*futuro simple; (+Adv.); haver-de*).
- Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro simples, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger.*); habitual (tempos simples (+ Adv.); *costumar+ Inf.*); incoativo (*desatar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.*); terminativo (*pretérito perfeito simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf.*).
- Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber*); possibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez*); *necessidade* (ser preciso / *necessário + Inf.*); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*); *permiso* (*poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.*); prohibición: (não) ser possível /*permitido + Inf.*); intención (*pretérito imperfeito gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.*).
- Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se); a entidade (substantivos contables / incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (*por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo*).
- Expresión da cantidade (Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. *bastante, a maior parte de, mais o menos*. Grao: p. ex. *consideravelmente; bastante bem*).
- Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección).
- Expresión do tempo (expresións, preposición e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *meio-dia*), divisións (p. ex., *período, fim de semana*) e indicacións de tempo (p. ex.,

atrás, cedo); duración (p. ex., *até; entre... e*); anterioridade (*anteontem, já*); posterioridade (*mais tarde, na semana que vem*); secuencia (*em primeiro lugar, depois, em último lugar*); simultaneidade (*naquele momento*); frecuencia (p. ex., *cada semana*).

- Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *á pressa*).

UNIDADES DIDÁCTICAS PRODUCIDAS POLO DEPARTAMENTO

Os contidos están orientados a conseguir o desenvolvemento da competencia pragmática e comprenden os seguintes aspectos:

- 1. Textos orais en interacción: contactos sociais (saúdos, despedidas, presentacións, agradecementos, felicitacións, desculpas).
- 2. Conversacións (cara a cara) de carácter informal e interaccións de carácter formal nas situacións máis cotiás.
- 3. Intercambios sinxelos de información: persoal, gustos, accións, indicacións, cantidades, prezos, datas e horas.
- 4. Preguntas e respostas (cara a cara) para pedir e ofrecer bens e servizos e para controlar a comprensión (na clase, en servizos públicos, en restaurantes, etc.).
- 5. Felicitacións e invitacións e expresión de desexos.
- 6. Comprensión como oínte: Mensaxes e explicacións fáciles, relacionadas cos ámbitos coñecidos (persoal, clase, estudos, traballo, lecer e necesidades inmediatas; instrucións e indicacións sinxelas; material audiovisual ou gravacións (sen distorsións e pronunciados con claridade); avisos e anuncios contextualizados previsibles, emitidos por altofalante, ou polos medios de comunicación; pasaxes curtas gravadas sobre aspectos coñecidos; cancións gravadas -das que só se discriminarán palabras e expresións-; textos publicitarios, con apoio da imaxe (e sen implicacións culturais concretas).
- 7. Producción de textos: Presentación e descrición breve de persoas, lugar de residencia, traballo, actividades diarias, gustos, intereses e estados; textos escritos de interacción; fichas e formularios sinxelos; mensaxes curtas (SMS, correos electrónicos, cartóns postais) de tipo

persoal e con frases tópicas; notas e mensaxes relacionadas coas actividades habituais de traballo, estudo e lecer.

- 8. Comprensión de textos escritos: Sinais e letreiros usuais contextualizados; listas (de teléfono, axendas, guías de lecer, horarios, catálogos, dicionarios); documentos 'auténticos': billetes, entradas, cartas de restaurante, facturas, etiquetas, planos, embalaxes, horarios, mapas); cartóns de visita, direccións e membretes, formularios usuais (para datos persoais), libros de texto e materiais de traballo do nivel, folletos (comerciais, turísticos), instrucións e normas básicas, cómics de lectura fácil, letras de cancións e poemas sinxelos, relatos curtos (graduados para o nivel).

- 9. Produción de textos escritos: copia de modelos escritos ou orais; impresos, persoais e esquemas sinxelos; notas persoais; listas de actividades; descricións breves sobre persoas e aspectos da súa contorna; relación breve de actividades; instrucións sinxelas; compromisos e normas en clase; biografías sinxelas (enumeración de datas e acontecementos); linguaxe creativa próxima a un modelo; descrición de plans e acordos da clase; portfolio.

- 10. Información teórica e práctica sobre aspectos culturais básicos relacionados coa cultura galego-portuguesa: dominio lingüístico con comentarios adaptados sobre o nivel da fala, principais autores literarios de cada país e información e temáticas (deportivas, artísticas, de lecer) que poidan ser de interese para alumnos e alumnas desas idades.

CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

Criterios de avaliación

- Identificar a intención comunicativa e confirmar detalles predicibles, formular hipóteses de contido a partir de mensaxes orais breves (contactos sociais cotiáns, avisos e anuncios contextualizados, previsións do tempo, explicacións e pasaxes sobre temas coñecidos, conversacións para satisfacer as necesidades máis básicas, etc.) sobre temas familiares, emitidos amodo, con claridade, en rexistro estándar e con posibles repeticións ou aclaracións.

- Captar a intención comunicativa, os puntos principais ou a información específica predicible de textos cotiáns, como mensaxes curtas de correo ou relacionados coas actividades diarias,

letreiros, listados, documentos auténticos breves, de uso moi frecuente, instrucións sinxelas e relatos fáciles.

- Realizar breves intervencións e presentacións comprensibles, adecuadas e coherentes relacionadas cos seus intereses e coas necesidades de comunicación inmediatas, tales como: os contactos sociais cotiáns, intercambios sinxelos de información persoal e para obter bens e servizos, descrición breve de persoas, do lugar de residencia, traballo, actividades diarias, gustos, estados e intereses.
- Ofrecer información escrita sobre datos persoais e escribir mensaxes e pequenos textos sinxelos, relativos a aspectos concretos coñecidos tales como notas, SMS, breves cartas tipificadas, listas, instrucións, breves descricións de persoas e relacións de actividades.
- Comentar oralmente e por escrito aspectos elementais relacionados co ámbito de expresión da cultura galego-portuguesa no mundo.

En resumo, os **criterios de cualificación** acordados polo departamento, consonte cos anteriores criterios de avaliación, seguirán estas pautas:

- 1. Ao rematar o curso cada alumno/a debeu de ser sometido/a a un conxunto de probas que permitan valorar o grao de consecución dos obxectivos do curso e tamén comprobar o seu índice de logros nos estándares de aprendizaxe. Estas probas han de ser de tipo variado ao longo do curso (orais, escritas, teóricas, prácticas, de actitude, etc.), han de atinxir o conxunto de estándares de aprendizaxe da materia e han de permitir ofrecer datos obxectivos para poder medir a capacidade do alumnado nos cinco apartados que se explicitan a seguir no punto 3.

- 2. O alumno/a debe acadar o cincuenta por cento dos estándares de aprendizaxe que corresponden a cada un dos seguintes apartados.

- 3. Os cinco apartados e o peso no conxunto de cada un deles é o seguinte na ESO:

- Comprensión oral:	20 %
- Comprensión escrita:	20 %
- Producción oral:	30 %
- Producción escrita:	25 %
- Coñecemento intercultural e plurilingüe:	5 %

Criterios de promoción

A promoción na materia de 2LES Portugués nos diferentes cursos estará determinada pola valoración global positiva das aprendizaxes realizadas en cada avaliación. As probas que avaliarán estas aprendizaxes deberán axustarse no seu conxunto aos cinco apartados recollidos nos criterios para a avaliación desta materia.

Para cada unha das avaliación en cada un dos cursos de ESO e de Bacharelato farase unha proba que avalíe cada unha das 4 destrezas lingüísticas. Para ser cualificado positivamente o alumno/a deberá superar estas probas en cada avaliación.

A promoción na avaliación ordinaria de xuño será resultado da media aritmética dos resultados de cada avaliación. Á hora de determinar a cualificación final, o profesor terá tamén en conta a progresión do alumnado. Valorarase tamén de forma positiva a actitude, a participación nas clases e as actividades complementarias que o alumnado poida facer.

Descríbimos as probas específicas por avaliación correspondentes a cada curso.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A didáctica debe desenvolver en alumnos e alumnas as destrezas básicas de comprensión e expresión tanto oral como escrita, dentro duns contidos clasificados e distribuídos de acordo con este novo nivel (aínda elemental).

É imprescindible que o/a alumno/a interactúe non só co profesor senón tamén con compañeiros e compañeiras, e para iso preténdese que o aprendiz/a se involucre nas tarefas e coñeza a súa finalidade. Con este propósito, levaranse a cabo actividades e tarefas flexibles e dinámicas, que se parezan ao tipo de actividades que o/a alumno/a tería que levar a cabo na vida real, tendo en conta os obxectivos lingüísticos perseguidos, do mesmo xeito que a súa integración global no proceso de aprendizaxe.

Así, cunha dificultade gradual, o/a alumno/a entrará en contacto con situacións que simulen o mundo real. As explicacións gramaticais e os exercicios formais serán e este nivel, unicamente, un complemento e unha axuda para dotar de eficacia a comunicación, e virán solicitados pola necesidade de expresar o que se quere comprender ou transmitir.

2º DE BACHARELATO

DESENVOLVIMENTO DO CURRÍCULO (Decreto 86 / 2015)

Segunda Língua Estranxeira II. 2º de bacharelato.					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias	
Bloque 1. Comprensión de textos orais					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Uso de estratexias de comprensión das mensaxes orais: <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. – Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el. – Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas, e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. ▪ B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa, e conciencia da importancia de chegar a comprender textos orais sen precisar entender todos os seus elementos. ▪ B1.3. Constancia no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto. ▪ B1.2. Identificar o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves ou de lonxitude media, claramente estruturados, e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a unha velocidade media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que traten de aspectos concretos ou abstractos de temas xerais, sobre asuntos cotiáns en situacións correntes ou menos habituais, ou sobre os propios intereses nos ámbitos persoal, público, educativo e ocupacional ou laboral, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito. ▪ B1.3. Comprender o esencial e a información relevante en situacións comúns, aínda que poidan necesitar unha xestión ou transacción menos habitual (explicacións a unha reclamación, cancelación dun servizo, etc.) que impliquen a solicitude de datos, realización de accións, formas de pagamento, etc.), sempre que lle poidan repetir o dito. ▪ B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, sobre argumentacións básicas, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes do ámbito persoal ou público, suposicións e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso, facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e inferindo o que non se comprende e o que non se coñece mediante os ▪ SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de mensaxes gravadas ou de viva voz, claramente articuladas, que conteñan instrucións, indicacións ou outra información, mesmo de tipo ▪ SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou entrevista na que participa, información relevante e detalles sobre asuntos prácticos relativos a actividades educativas ou ocupacionais de carácter habitual e predicible (datos persoais, formación, gustos, intereses e expectativas ou plans de futuro), sempre que poida pedir que se lle repita, ▪ SLEB1.4. Entende o que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en bancos, tendas, hoteis, restaurantes, transportes e centros docentes), ou menos habituais pero referidas a necesidades inmediatas en situacións de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C 	
					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C ▪ CD
					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C
					<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		<p>hipóteses, sensacións e sentimentos básicos, claramente estruturados e articulados a unha velocidade lenta ou media, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</p> <ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprender o sentido xeral e información esencial en presentacións ben estruturadas sobre temas coñecidos e predicibles, e de programas de televisión tales como informativos, entrevistas ou anuncios e películas, sempre que as imaxes sexan suficientemente redundantes para facilitar a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal e sinxela na que participa, explicacións ou xustificacións básicas de puntos de vista e opinións, sobre diversos asuntos de interese persoal, cotiáns ou menos habituais, articulados de maneira clara, así como a formulación de hipóteses, a expresión de sentimentos e a descrición de aspectos abstractos de temas como a música, o cine, a literatura ou os temas de actualidade, se a persoa interlocutora está SLEB1.6. Identifica, con apoio visual, as ideas principais e información relevante en presentacións ou charlas ben estruturadas e de exposición clara sobre temas coñecidos ou do seu interese relacionados co ámbito educativo ou ocupacional, e os aspectos máis significativos de noticias de televisión claramente articuladas, así como o esencial de anuncios publicitarios, series e películas ben estruturadas e articulados 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC CCL CAA CSC CCEC CD
Bloque 2. Produción de textos orais				
<ul style="list-style-type: none"> a b c f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> Planificación: <ul style="list-style-type: none"> Identificación do contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción. Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. Execución: <ul style="list-style-type: none"> Concepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais, e a súa estrutura básica. Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais breves ou de lonxitude media, aínda que poidan producirse pausas, vacilacións ocasionais ou reformulacións do que se quere expresar en situacións menos habituais ou en intervencións máis longas. B2.2. Interactuar, en situacións reais ou simuladas, con eficacia suficiente para narrar e describir experiencias, acontecementos, sentimentos, reaccións, desexos e aspiracións e plans ou proxectos; e intercambiar información pouco complexa, pedir e dar indicacións ou instrucións sinxelas con certo detalle, xustificar brevemente opinións e puntos de vista; formular hipóteses e facer 	<ul style="list-style-type: none"> SLEB2.1. Participa activamente en intercambios comunicativos na aula, utilizando a maioría das veces a lingua estranxeira, producindo mensaxes adecuadas ás situacións de comunicación reais ou simuladas, e celebrando con SLEB2.2. Fai presentacións breves, con certa fluidez, ben estruturadas, ensaiadas previamente e con apoio visual, sobre aspectos concretos de temas educativos ou ocupacionais do seu interese, organizando a información básica de maneira coherente, explicando as ideas principais brevemente e con claridade, e respondendo a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC CCL CAA CSC CCEC CD

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias
	<p>interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados na clase previamente. - Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. - Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos. <ul style="list-style-type: none"> - Lingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Modificación de palabras de significado parecido. - Definición ou reformulación dun termo ou expresión. - Uso da lingua materna ou "estranxeirización" de palabras da lingua meta. - Petición de axuda. - Paralingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Sinalación de obxectos, usando deícticos ou realizando accións que aclaran o significado. - Uso da linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas e contacto visual ou corporal). 	<p>suxestións, e expresarse sobre temas algo abstractos, como películas, música, libros, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Intercambiar de xeito sinxelo pero eficaz, con pronuncia clara e intelixible, información en situacións de comunicacióalumnado e menos habituais, pero predicibles, nas que teña que expresar o acordo, o desacordo, o interese, a posibilidade e a imposibilidade, usando un repertorio de expresións frecuentes no ámbito público (doenzas, pequenas reclamacións, menús alternativos, accidentes, etc.), así como a expresión básica dos sentimentos e os intereses persoais, tales como satisfacción, desgusto, admiración e sorpresa. ▪ B2.4. Producir textos de extensión breve ou media, tanto cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro formal, neutro ou informal, cun discurso comprensible e adecuado á situación e utilizando as estratexias necesarias para iniciar, manter e facer progresar a comunicación. ▪ B2.5. Participar en situacións de comunicación formais que impliquen intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas ou indicacións habituais para tomar ou ceder a quenda de palabra, aínda que se poida necesitar a axuda da persoa interlocutora, e sendo quen de intercambiar información e opinións, dar instrucións, xustificar brevemente os motivos de accións e plans, e argumentar de xeito sinxelo pero eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB2.3. Participa adecuadamente en conversas informais cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, sobre asuntos cotiáns ou menos habituais, nas que intercambia información e se expresa e xustifica brevemente opinións e puntos de vista; narra e describe de forma coherente feitos ocorridos no pasado ou plans de futuro reais ou inventados; formula hipóteses; fai suxestións; pide e dá indicacións ou instrucións con certo detalle; expresa e xustifica sentimentos, e describe... ▪ SLEB2.4. Desenvólvese adecuadamente e utiliza estratexias de comunicación lingüísticas e xestos apropiados para facerse entender, en situacións cotiáns e menos habituais que poden xurdir durante unha viaxe ou estadía noutros países por motivos persoais, educativos ou ocupacionais (transporte, aloxamento, comidas, compras, estudos, traballo, relacións coas autoridades, saúde e lecer), e sabe solicitar atención, información, axuda... ▪ SLEB2.5. Toma parte en conversas formais, entrevistas e reunións de carácter educativo ou ocupacional, sobre temas habituais nestes contextos, intercambiando información pertinente sobre feitos concretos, pedindo e dando instrucións ou solucións a problemas prácticos, expondo os seus puntos de vista de maneira sinxela e con claridade, e razoando e explicando brevemente e de maneira... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCE ▪ C ▪ CD
Bloque 3. Comprensión de textos escritos				

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. – Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). – Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas. – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. ▪ B3.2. Recoñecemento da estrutura das cartas formais (remitente, cabeceira, lugar e data, asunto, saúde á persoa destinataria, corpo da carta, despedida e sinatura). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Utilizar estratexias (recurso ás imaxes, a títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e das expresións non coñecidas. ▪ B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas de carácter público, institucional ou corporativo. ▪ B3.3. Comprender información relevante en textos do seu interese, descritivos ou narrativos, de certa lonxitude e ben estruturados, nos que se informa de acontecementos, se describen accións, persoas, obxectos e lugares, e se manifestan opinións, crenzas ou valores con expresións sinxelas. ▪ B3.4. Comprender en textos formais un repertorio básico de expresións fixas para rexeitar (agradecendo ou xustificando), acceder (con reservas ou condicións); expresar posibilidade, imposibilidade ou obriga de facer algo; conceder e denegar (con ou sen obxeccións); aconsellar, recomendar ou animar a facer algo. ▪ B3.5. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves ou de lonxitude media e ben estruturados, escritos nun rexistro formal, informal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns ou menos habituais, de temas de interese ou relevantes para os propios estudos, a ocupación ou o traballo, e que conteñan estruturas e un léxico de uso común, tanto de carácter xeral como máis específico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB3.1. Localiza con facilidade información específica de carácter concreto en textos xornalísticos do xénero informativo, en calquera soporte, ben estruturados e de extensión media, tales como noticias glosadas; recoñece ideas significativas de artigos divulgativos sinxelos, e identifica as conclusións principais en textos de carácter claramente argumentativo. ▪ SLEB3.2. Entende o sentido xeral, os puntos principais e información relevante de anuncios e comunicacións de carácter público, institucional ou corporativo claramente estruturados, relacionados con asuntos do seu interese persoal, educativo ou ocupacional (organización de grupos de traballo, información sobre actividades de formación). ▪ SLEB3.3. Identifica información relevante en instrucións detalladas sobre o uso de aparellos, dispositivos ou programas informáticos, e sobre a realización de actividades e normas de seguridade ou de convivencia. ▪ SLEB3.4. Identifica en lecturas adaptadas as liñas xerais do argumento, o carácter dos personaxes e as súas relacións, e as características do lugar e o tempo en que se desenvolve. ▪ SLEB3.5. Comprende correspondencia persoal, en calquera soporte incluíndo foros en liña ou <i>blogs</i>, na que se describen con certo detalle feitos e experiencias, impresións e sentimentos; nas que se narran feitos e experiencias, reais ou imaxinarios, e se intercambian información, ideas e opinións sobre aspectos tanto cotiáns como relevantes. ▪ SLEB3.6. Entende o suficiente de cartas, faxes ou correos electrónicos de carácter formal, oficial ou institucional como para poder reaccionar en consecuencia (por exemplo, se se lle solicitan documentos para unha estada de estudos no estranxeiro). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ C C E C ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ C C E C ▪ CAA ▪ CSC <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA <ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ C C E C ▪ CD

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> SLEB3.7. Entende información específica importante en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta (glosarios, dicionarios, enciclopedias e revistas) claramente estruturados, que conteñan mapas, fotografías, imaxes, vídeos ou animacións que axuden á comprensión sobre temas relativos a materias educativas ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC CAA
Bloque 4. Produción de textos escritos				
<ul style="list-style-type: none"> a b c f 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> Planificación: <ul style="list-style-type: none"> Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas co fin de realizar eficazmente a tarefa (repassar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos. Execución: <ul style="list-style-type: none"> Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. Estruturación do contido do texto. Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (facer concesións 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Coñecer, seleccionar e aplicar as estratexias máis adecuadas para elaborar textos escritos sinxelos de lonxitude breve ou media (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), incorporando esquemas e expresións de textos comunicativas similares ao texto que se quere producir. B4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación. B4.3. Escribir mensaxes breves, en calquera soporte, con información, instrucións e indicacións básicas e opinións sinxelas, destacando os aspectos que resulten importantes ou do seu interese para o tema que se trate. B4.4. Producir correspondencia formal básica para solicitar ou dar información relativa a bens e servizos, a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando como mediación lingüística, de ser o caso, cunha presentación do texto limpa e ordenada. B4.5. Escribir, en papel ou en soporte electrónico, textos breves ou de lonxitude media, coherentes e de estrutura clara, sobre temas de interese persoal, ou asuntos cotiáns ou menos habituais, nun rexistro formal, neutro ou informal, utilizando adecuadamente os 	<ul style="list-style-type: none"> SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal e participa en foros, <i>blogs</i> e <i>chats</i> nos que describe experiencias, impresións e sentimentos; narra, de xeito lineal e coherente, feitos relacionados co seu ámbito de interese, actividades e experiencias pasadas ou feitos imaxinarios, e intercambia información e ideas sobre temas concretos, sinalando os aspectos máis relevantes. SLEB4.2. Completa un cuestionario detallado con información persoal, educativa ou laboral (nivel de estudos, materias que cursa, preferencias, etc.), cunha finalidade específica. SLEB4.3. Escribe notas, anuncios, mensaxes e comentarios breves, en calquera soporte, nos que solicita e transmite información e opinións sinxelas e nos que resalta os aspectos que lle resultan importantes, respectando as convencións e normas de cortésia típicas. SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente destinada a pedir ou dar información, solicitar un servizo ou realizar unha reclamación ou outra xestión sinxela, respectando as convencións formais e as normas de cortésia típicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC CCL CD CAA CCL CD CAA CCL CCE C CD CSC

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen-cias clave
	<p>no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "botar unha man", etc.). - Revisión: <ul style="list-style-type: none"> - Identificación de problemas, erros e repeticións. - Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación. - Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.) - Reescritura definitiva. ▪ B4.2. Elaboración de cartas formais respectando a súa 	<p>recursos de cohesión, as convencións ortográficas e os signos de puntuación máis comúns, e amosando un control razoable de expresións e estruturas, e un léxico de uso frecuente, tanto de carácter xeral como máis específico dentro da propia área de especialización ou de interese.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB4.5. Escribe, nun formato convencional, informes expositivos breves e sinxelos, atendendo á súa estrutura básica e particularidades sintáctico-discursivas elementais, nos que dá información esencial sobre un tema educativo, ocupacional ou menos habitual, describindo brevemente situacións, persoas, obxectos e lugares; narrando acontecementos nunha clara secuencia lineal, e explicando de maneira sinxela os motivos de certas accións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ C C S C ▪ CD
Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				

Segunda Lingua Estranxeira II. 2º de bacharelato.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ f ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: <ul style="list-style-type: none"> – Sons e fonemas vocálicos. – Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. – Procesos fonolóxicos máis básicos. – Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. ▪ B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas: <ul style="list-style-type: none"> – Uso das normas básicas de ortografía da palabra. – Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas. ▪ B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. – Achegamento aos hábitos e ás actividades de estudo, traballo e lecer, condicións de vida e relacións interpersoais (nos ámbitos educativo, ocupacional e institucional); o contorno xeográfico básico (clima, rexións) e referentes artístico-culturais (feitos históricos e personaxes relevantes). – Recoñecemento de valores, crenzas, actitudes e tradicións fundamentais, e calquera outro aspecto cultural de interese, así como os aspectos culturais básicos que permitan comprender os países onde se fala a lingua estranxeira e actuar neles adecuadamente. – Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. – Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. ▪ B5.4. Plurilingüismo: <ul style="list-style-type: none"> – Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece, para mellorar a súa aprendizaxe e levar a cabo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Expresarse de xeito claro e comprensible e coa suficiente fluidez para facerse entender, aínda que poidan producirse pausas e mesmo se as persoas interlocutoras poden necesitar repeticións cando se trata de palabras e estruturas pouco frecuentes, en cuxa articulación poden cometerse erros que non interrompan a comunicación. ▪ B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, de puntuación e de formato máis frecuentes con razoable corrección de modo que se comprenda a mensaxe, aínda que pode darse algunha influencia da primeira ou doutras linguas; e saber manexar os recursos básicos de procesamento de textos para corrixir os erros ortográficos dos textos que se producen en formato electrónico, e adaptarse ás convencións comúns de escritura de textos en internet. ▪ B5.3. Utilizar, para a comprensión e a produción de textos orais e escritos, os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos e actividades de estudo, traballo e lecer), condicións de vida e contorno socioeconómico, relacións interpersoais (xeracionais ou nos ámbitos educativo, ocupacional e institucional), e convencións sociais (actitudes e valores), así como os aspectos culturais xerais que permitan comprender e expresar adecuadamente información e ideas presentes nos textos. ▪ B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece. ▪ B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. ▪ B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións requiridas polo propósito comunicativo e un repertorio dos seus recursos máis comúns 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa patróns de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCE ▪ C

Ampliación de B5.7:

Contidos sintáctico-discursivos, especificamente do portugués:

- Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também*); disxunción (*ou, ou...ou*); oposición /concesión (*mas, mesmo assim;... embora*); causa (*por causa disso; daí que*); finalidade (*para + Inf.; para que*); comparación (*mais/menos/tão/ tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto*); superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); resultado (*assim, portanto*).
- Expresión da condición (conectores: *se, sem, desde que...*; formas verbais: *futuro de indicativo e de conjuntivo, simples e composto, pretérito e pretérito-mais-que-perfeito composto do conjuntivo, condicional simples e composto*).
- Discurso indirecto (informacións, ofrecementos, suxestións e ordes) e indirecto livre.
- Relacións temporais (*enquanto, antes que, depois que, logo que, assim que, mal + presente do conjuntivo, até que, sempre que*).
- Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; frases impersonais).
- Exclamación (formas elípticas: *Que + Subst. + (tão) + Adj.*, p. ex. *Que dia tão lindo!*); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. *Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!*).
- Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca; (não) nada, nenhum (a), ninguém, nem*).
- Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *De quem é a culpa?*); interrogativas tag (p. ex., *Isto é fácil, não é?*); interrogativas eco e duplas).
- Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto*); presente (*presente, gerúndio*); futuro (*futuro simple e composto; (+Adv.); haver-de*).
- Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro simples, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger.*); habitual (tempos simples (+ Adv.); *costumar+ Inf.*); incoativo (*desatar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.*); terminativo (*pretérito perfeito simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf.*).

- Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber*); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez*); *necessidade* (ser preciso / *necessário + Inf.*); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*); *permiso* (*poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.*); prohibición: (não) ser possível /permitido + Inf.); intención (*pretérito imperfecto gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.*).
- Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se); a entidade (substantivos contables / incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (*por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo*).
- Expresión da cantidade (Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. *bastante, a maior parte de, mais o menos*. Grao: p. ex. *consideravelmente; bastante bem*).
- Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección).
- Expresión do tempo (expresións, preposición e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *meio-dia*), divisións (p. ex., *período, fim de semana*) e indicacións de tempo (p. ex., *atrás, cedo*); duración (p. ex., *até; entre... e*); anterioridade (*anteontem, já*); posterioridade (*mais tarde, na semana que vem*); secuencia (*em primeiro lugar, depois, em último lugar*); simultaneidade (*naquele momento*); frecuencia (p. ex., *cada semana*).
- Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *á pressa*).

UNIDADES DIDÁCTICAS PRODUCIDAS POLO DEPARTAMENTO

2º ESO

1º trimestre	<p>Léxico</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificar e identificar-se • Roupa • Expressão do tempo cronológico: partes do dia, dias, meses, estações • Fonética básica • Ortografia básica • negação, afirmação, interrogação e exclamação • Alguns paradigmas do Presente com alternância, como dormir ou mentir
2º trimestre	<ul style="list-style-type: none"> • Horários • Rotinas • Lazer e tempos livres, desportos • Dar e pedir indicações muito básicas: Presente de Conjuntivo e Imperativo • Introdução às formas de tratamento • Expressão do espaço • Carnaval do Brasil e entrudo em Portugal

3º trimestre	<ul style="list-style-type: none"> • Saúde e partes do corpo • Clima e ambientalismo • Expressão da quantidade • Relações causais e lógicas • 25 de abril • Uso de dicionários, tradutores, corretores e conjugadores • Aspectos sociolinguísticos: hábitos, festas, culinária, CPLP, lusofonia, linguagem inclusiva e não sexista
--------------	---

4º ESO

1 trimestre	<ul style="list-style-type: none"> • Família e amizades • Profissões • Sistema escolar • Presente-Passado (pretérito imperfeito) • 25 N • Natal
-------------	---

2 trimestre	<ul style="list-style-type: none"> • Lazer e tempos livres • Saúde • Desportos • Passado (pretérito perfeito) • Hipóteses e dúvidas: Condicional, revisão Imperfeito, Presente Conjuntivo, conjunções e regências • 8M • Aspectos sociolinguísticos: CPLP, lusofonia...
3 trimestre	<ul style="list-style-type: none"> • Casa • Clima e ambiente • Tecnologias • Futuro • Relações lógicas e causais • 25 abril • Dia da Língua Portuguesa • Uso de ferramentas digitais: dicionários, tradutores, corretores,

<p>1ª AVAL.</p>	<p>1</p>	<p>1.Cumprimentar, despedir-se, apresentar-se e apresentar alguém</p> <p>2.O alfabeto</p> <p>3.Primeiros passos na ortografia do português</p> <p>4.Primeiros passos na fonética do português</p> <p>5.Verbos úteis</p> <p>6.Artigos e contrações</p> <p>7.Vocabulário: as cores, os dias da semana, os meses do ano</p>
	<p>2</p>	<p>1.As formas de tratamento</p> <p>2.Os números de 0 a 100</p> <p>3.Masculino ou feminino? Formação do feminino</p> <p>4.Formação do plural</p> <p>5.Colocação do pronome</p> <p>6.Ortografia: sou, som e são</p> <p>7.Descrição física e psicológica</p> <p>8.Expressões idiomáticas</p>

<p>3</p>	<p>1.O Presente do Indicativo: verbos regulares e irregulares</p> <p>2.Falar do nosso quotidiano: as horas, os advérbios de tempo, as rotinas e as atividades de lazer e tempos livres</p> <p>3.A escola e o sistema educativo</p> <p>4.Os alimentos</p> <p>5.Expressões idiomáticas</p>
<p>4</p>	<p>1.O Pretérito Imperfeito do Indicativo</p> <p>2.Pretérito Perfeito</p> <p>3.-Infinitivo Pessoal</p> <p>4.Números a partir de 100</p> <p>5.As compras: lojas, peças de roupa</p> <p>6.A comparação</p> <p>7.Resposta Eco</p> <p>8.Ortografia: B e V</p> <p>9.Expressões idiomáticas</p> <p>10.-Exceções aos artigos, artigo e relativo, artigo e expressões numéricas</p> <p>11.-definição e síntese</p>

2ª AVAL.	5	<p>1.As perífrases verbais</p> <p>2.Descrição física e psicológica</p> <p>3.Ortografia: Ç</p> <p>4.Expressões idiomáticas</p>
	6	<p>1.O Futuro</p> <p>2.Previsão meteorológica</p> <p>3.Os possessivos + A família</p> <p>4.-Usos diferenciados de SER e ESTAR</p> <p>5.Ponto de ortografia: G, X, J</p> <p>6.Expressões idiomáticas</p> <p>7.-voz passiva</p> <p>8.-acentuação</p>
	7	<p>1.-Futuro do Conjuntivo</p> <p>2.O Condicional</p> <p>3.O corpo humano e a saúde</p> <p>4.Conectores</p> <p>5.Ponto de ortografia: C, Ç, Z</p> <p>6.Expressões idiomáticas</p>

	8	<p>1.Presente do Conjuntivo</p> <p>2.A educação e as profissões</p> <p>3.Ponto de ortografia: S, SS</p> <p>4.Expressões idiomáticas</p>
3ª AVAL.	9	<p>1.-Mesóclise</p> <p>2.Imperativo</p> <p>3.Elementos de realce</p> <p>4.Deslocar-se na cidade (situar no espaço)</p> <p>5.Ponto de ortografia: -ÃO, -AM/ -OM</p> <p>6.Expressões idiomáticas</p>
	10	<p>1.Pretérito mais-que-perfeito</p> <p>2.Aluga-se apartamento</p> <p>3.Bens e serviços: o SNS, as lojas do cidadão...</p> <p>4.Ponto de ortografia: eia, eu</p> <p>5.Expressões idiomáticas</p>
	11	<p>1.Pret. Imperfeito do Conjuntivo</p> <p>2.A tecnologia</p> <p>3.Ponto de ortografia: tudo ou todo</p> <p>4.Expressões idiomáticas</p>

12	<p>1.Pretérito mais-que-perfeito vs. Pret. Imperfeito do Conjuntivo</p> <p>2.Ponto de ortografia: acentuação básica</p> <p>3.Festas e celebrações</p> <p>4.Expressões idiomáticas</p> <p>5.-ferramentas na net e blablabla</p>
-----------	--

CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN

Criterios de avaliación

Na avaliación trátase de medir o grao de consecución dos obxectivos xerais e específicos. A avaliación da materia de Lingua portuguesa seguirá os seguintes criterios:

- Durante o curso cada un dos apartados do programa irá sendo avaliado mediante probas de diferente tipo: probas orais, escritas e traballos individuais.

- No conxunto de probas de avaliación recolleranse de maneira proporcional e equilibrada todos os apartados da programación de acordo cos obxectivos específicos.

Criterios de cualificación

Ao rematar o curso cada alumno/a debeu de ser sometido/a a un conxunto de probas que permitan valorar o grao de consecución dos obxectivos do curso e tamén comprobar o seu índice de logros nos estándares de aprendizaxe. Estas probas han de ser de tipo variado ao longo do curso (orais, escritas, teóricas, prácticas, lecturas, de actitude, etc.), han de atinxir o conxunto de estándares de aprendizaxe da materia e han de permitir ofrecer datos obxectivos para poder medir a capacidade do alumnado. A cualificación de cada unha das avaliacións do curso, incluíndo a avaliación final, será o resultado da suma das cualificacións parciais que recollan os diferentes aspectos. Esta nota final axustarase aos criterios e porcentaxes seguintes. (Indícase entre parénteses o tipo de proba que será utilizada).

- Comprensión oral: 15 %
- Comprensión escrita: 30 %

- Producción oral:	15 %
- Producción escrita:	35 %
- Coñecemento intercultural e plurilingüe:	5 %

Criterios de promoción en bacharelato

A promoción na materia de 2LES Portugués nos diferentes cursos estará determinada pola valoración global positiva das aprendizaxes realizadas en cada avaliación. As probas que avaliarán estas aprendizaxes deberán axustarse no seu conxunto aos cinco apartados recollidos nos criterios para a avaliación desta materia.

Para cada unha das avaliación en cada un dos cursos de ESO e de Bacharelato farase unha proba que avalíe cada unha das 4 destrezas lingüísticas. Para ser cualificado positivamente o alumno/a deberá superar estas probas en cada avaliación.

Para ser cualificado positivamente o alumno/a deberá superar estas probas en cada avaliación.

A promoción na avaliación ordinaria de maio será resultado da media aritmética dos resultados de cada avaliación. Á hora de determinar a cualificación final, o profesor terá tamén en conta a progresión do alumnado. Valorarase tamén de forma positiva a actitude, a participación nas clases e as actividades complementarias que o alumnado poida facer.

Descríbimos as probas específicas por avaliación correspondentes a cada curso.

2º BACHARELATO

O alumnado matriculado neste curso parte das aprendizaxes realizadas no curso de 1º de Bacharelato, de modo que a avaliación poderá centrarse naqueles en aspectos gramaticais de nivel avanzado. As probas seguirán os modelos dos exames de Lingua Portuguesa para o acceso á Universidade, xa que boa parte do alumnado pretende realizar esa proba.

CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A didáctica en Bacharelato debe partir das destrezas básicas de comprensión e expresión, tanto oral como escrita, que o alumnado ten adquirido na mesma materia, tamén

optativa, na ESO. Se non fose así, se houbera na aula alumnado que cursa por vez primeira esta materia, hai que adaptarse a esa situación nas primeiras semanas de clase, de maneira que, transcorridas seis semanas, todo o alumnado da aula estea en condicións que afrontar os avances en lingua portuguesa que se propoñen neste curso de Bacharelato.

É imprescindible que o/a alumno/a interactúe non só co profesor senón tamén con compañeiros e compañeiras, e para iso preténdese que o aprendiz/a se involucre nas tarefas e coñeza a súa finalidade. Con este propósito, levaranse a cabo actividades e tarefas flexibles e dinámicas, que se parezan ao tipo de actividades que o/a alumno/a tería que levar a cabo na vida real, tendo en conta os obxectivos lingüísticos perseguidos, do mesmo xeito que a súa integración global no proceso de aprendizaxe.

Así, cunha dificultade gradual, o/a alumno/a entrará en contacto con situacións que simulen o mundo real. As explicacións gramaticais e os exercicios formais serán, a este nivel, unicamente un complemento e unha axuda para dotar de eficacia a comunicación, e virán solicitados pola necesidade de expresar o que se quere comprender ou transmitir.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Para a realización das tarefas utilizaranse materiais preferiblemente autóctonos, de expresión portuguesa, que permitirán ao alumno/a entrar en contacto directo cos usos e características da cultura portuguesa. Entre estes son indispensables:

- Manuais elementais de gramática portuguesa
- Manuais de aprendizaxe de portugués para estranxeiros e métodos para a aprendizaxe da lingua portuguesa que están á nosa disposición (*Português para todos, Português Século XXI, Vamos lá começar, Vamos lá continuar...*)
- Dicionarios de lingua portuguesa
- Dicionarios bilingües ou visuais plurilingües
  - Textos xornalísticos (xornais, revistas, artigos na rede...), textos literarios (relatos breves ou fragmentos de novelas) ou audiovisuais (filmes ou documentais subtítulados en portugués) a partir dos cales poderemos propor actividades de comprensión, comentario, anál
- Textos cotiáns —non literarios— en portugués
- Textos literarios sinxelos

- Audición de cancións de músicos brasileiros ou portugueses, o visionado de filmes ou documentais dobrados en lingua portuguesa (continental ou brasileira), noticiarios da televisión ou da radio... a partir dos cales poder realizar exercicios de comprensión, comentario, análise gramatical, ampliación léxica, etc.

O PROXECTO INTEGRADO DE LINGUAS

Conforme á lexislación vixente, hai anos que os distintos departamentos de Linguas (clásicas e modernas) do IES A. Xelmírez II consensúan unha serie de pautas de actuación na didáctica das diferentes materias que imparten. Todas elas conforman o que podemos denominar un Proxecto Integrado de Linguas, que busca sobre todo a complementariedade entre as diferentes materias lingüísticas e tamén, por pura economía de tempo e de recursos, evitar a repetición de contidos que se transmiten ao alumnado.

A pesar dalgúns cambios que houbo nos cadros de profesorado de linguas en varios departamentos nos últimos anos, debido fundamentalmente á xubilación de varios membros do profesorado, actualizamos no presente curso o proxecto da seguinte maneira.

1. Criterios metodolóxicos básicos

- Non considerar o coñecemento da gramática como un fin en si mesmo senón como unha ferramenta —e non necesariamente a máis importante— para acadar unha maior competencia nas linguas.

- Aproveitar o coñecemento que teña o alumnado do léxico e dos significados das palabras en calquera das linguas do currículo para favorecer a aprendizaxe da lingua que se estea impartindo en cada momento nas aulas.

- Comprometerse en todas as materias de linguas a promover o uso público e oral de cada unha delas entre o alumnado.

- Sumando os coñecementos que o alumnado vaia adquirindo nos sucesivos cursos nas clases das diferentes linguas (grega clásica, latina, galega, castelá, portuguesa, francesa e inglesa) intentar lograr que cando rematen os seus estudos, ademais das capacidades nas

diferentes linguas, teñan tamén unha visión global do que foi a cultura europea desde hai 3.000 anos (Grecia) e como esta se foi transmitindo e conformando a Europa que hoxe coñecemos, coa súa variedade de linguas e de culturas.

2. Acordos sobre terminoloxía

Para a posta apunto deste aspecto é necesario ir coñecendo as terminoloxías que utilizarán libros de texto e materiais didácticos que aínda non están publicados baixo as prescricións normativas da LOMCE. En xeral, todo o profesorado atenderá á terminoloxía empregada en aspectos como:

- Nomenclatura das unidades morfolóxicas (morfemas, lexemas...).
- Nomenclatura da análise sintáctica (frase, sintagma, oración...).
- Denominacións de recursos estilísticos (antítese/contraste, símil/comparación,

imaxe/metáfora impura, etc.).

* Hai que ter en conta que o Departamento de Grego se ve obrigado a manexar unha terminoloxía sintáctica tradicional por imperativo do grupo de traballo da CiUG (suxeito, verbo e predicado, complemento directo / indirecto / circunstancial, oración independente / principal / subordinada, etc.

3. Evitar a repetición de contidos

Os departamentos implicados irán recollendo nos seguimentos mensuais das respectivas programacións as modificacións introducidas nelas nos aspectos relativos á non repetición de contidos, tras o intercambio de pareceres cos membros do propio departamento e dos outros departamentos. Débense evitar innecesarias repeticións de contidos e tenderase a un acordo sobre que departamento se fai cargo de cada un dos posibles contidos recorrentes. Especial atención se prestará a estes contidos:

- Características morfolóxicas e sintácticas de cada clase de palabras (substantivos, adxectivos, etc.).
- Teoría e práctica da análise morfolóxica e da análise sintáctica de unidades simples e complexas.
- Características xerais dos xéneros literarios.
- A formación das linguas románicas a partir do latín.

- Vixencia dos cultismos. Os estranxeirismos.

- Linguas en contacto. A situación das linguas en contacto en España.

- Pola similitude entre as programacións e os libros de texto de Lingua galega e Lingua castelá, prestarase especial atención a non reiterar estoutros dous contidos: coñecemento dos medios de comunicación e tipoloxía de textos .

* Habrá que ter en conta que non todo o alumnado coincidirá cursando as mesmas materias (uns están matriculados de máis materias de linguas que outros). Atenderase esta circunstancia á hora de facer un reparto de contidos por cursos e grupos.

Este documento foi discutido, consensado e elaborado polos Departamentos de Lingua castelá e Literatura, Lingua Galega e Literatura, Lingua Portuguesa, Latín, Grego, Lingua inglesa e Lingua Francesa.

4. Didáctica comparativa

O coñecemento por parte do alumnado de diferentes linguas debe aproveitarse para incluír explicacións comparativas sobre semellanzas e diferenzas en determinados aspectos entre unha lingua e outra. Por exemplo: fonemas existentes nunhas linguas e noutras non, e prácticas de pronuncia correcta en todas elas; regras de acentuación no galego e no castelán: semellanzas e diferenzas (cadro comparativo e exemplos); falsos amigos interlinguas (*library / librería / librería; arms / armas; etc.*).

OUTROS ASPECTOS RELATIVOS A TODAS AS MATERIAS IMPARTIDAS POR ESTE DEPARTAMENTO

COPIA NAS PROBAS E EXAMES

Enténdese por copia calquera maneira de obter información ou datos para a realización de calquera tipo de proba avaliable, que non fose autorizada polo profesorado que a propón. É copia utilizar o traballo dun/ha colega para facer un exercicio na casa, mirar o traballo ou o

exame doutra persoa mentres se realiza na aula, cambiar os folios dun exame, apuntar oralmente solucións, utilizar apuntamentos ou outros textos sen estar autorizado, obter información de dispositivos electrónicos sexan estes visuais ou auditivos, etc. E, en xeral, considérase copia calquera actitude do alumnado que encaixe na definición do inicio deste texto. Todas as persoas (transmisoras ou receptoras, colaboradoras, activas ou pasivas) que participen dun feito considerado copia estarán involucradas nela a efectos das medidas que se tomen como reproche da copia.

A copia conleva sempre unha dobre transgresión:

- 1. Porque supón a falsificación dun documento que vai producir efectos académicos: a súa cualificación. A copia induce ao profesorado a emitir unha cualificación obxectivamente inxusta sobre o proceso de aprendizaxe e sobre os coñecementos reais do alumnado; un profesorado que, contrariamente a isto, está obrigado por ética profesional a ser xusto e ecuánime. Por iso o profesorado debe velar por que todo tipo de exames e exercicios avaliados respondan ao verdadeiro esforzo e capacidade do alumnado que vai ser avaliado.

- 2. Porque supón unha desigualdade tramposa na concorrencia e na competencia que, moi previsiblemente, se suscitarán entre o alumnado ao longo da súa carreira académica na educación secundaria para lograr metas que, en importante medida, están vinculadas ao rendemento académico. Pensemos nas bolsas de estudo do Ministerio ou Consellería de Educación e noutras de ámbito privado para estudar no estranxeiro como as da Fundación Barrié ou Amancio Ortega. Ademais, en bacharelato as cualificacións do alumnado poden resultar definitivas para acceder aos estudos universitarios que se desexen, con notas de corte, ata chegar a afinarse as milésimas de punto.

Por todo isto, o profesorado sempre debe estar atento para evitar a copia en calquera tipo de probas e por calquera tipo de método. Non prestar esta atención supón discriminar o alumnado que non copia e que honradamente dá conta do seus coñecementos para ser avaliado por eles.

E, como consecuencia de todo isto, alén desta atención requirida ao profesorado para que as copias non se produzan, son necesarias unha serie de medidas que disuadan o alumnado de copiar e que, de darse a copia, supoñan un reproche académico a tal actitude, dobremente transgresora como xa se apuntou máis arriba.

Obxectivos das medidas correctoras

1. Facer reflexionar a todo o alumnado sobre a dobre transgresión que supón a copia (inxustiza da cualificación e desigualdade na concorrencia de méritos) e as distorsións que conleva na avaliación de alumnos e alumnas.

2. Disuadir a todo o alumnado de intentar a copia de calquera tipo de traballo ou exercicio académico e por calquera método que se intentase levar a cabo.

3. Se a pesar de todo se producise a copia, a corrección ou o reproche académico ha de ser exemplar e non limitarse a anular a proba ou exame copiado. O reproche por copiar ha de ser proporcional ás transgresións e ás distorsións producidas polo acto de copiar, xa mencionadas máis arriba.

4. En definitiva, trátase de corrixir unha conduta, de reconducir no futuro unha actitude reprochable, e non só de invalidar unha proba nula *ab origine*.

Consecuencias académicas da copia

1. Anulación do tipo de exercicio que sexa (traballo, comentario, exame, etc.) e cualificación do mesmo con cero puntos.

2. En caso de ser un exame avaliable, o alumno/a sorprendido copiando perde todos os dereitos a recuperar esa parte nesa avaliación. Daquela, na avaliación na que copiou non poderá aparecer como aprobado.

3. Se a copia se produce nun exame da 3ª avaliación, o alumno/a deberá repetilo no exame final. Tamén fará nese exame final as outras probas avaliables para esa 3ª avaliación, incluso repetir aquelas que xa estiveren feitas e avaliadas con aprobado, pois esta cualificación queda anulada.

4. Se a copia se produce no exame final de maio / xuño, o alumno suspenderá nesa avaliación ordinaria coa cualificación mínima posible (un punto ou cero puntos) e deberá examinarse na convocatoria extraordinaria de xuño (para 2º de bacharelato) ou na de setembro. Se a copia é no exame extraordinario de xuño / setembro, entón suspenderá automaticamente a materia nese curso coa cualificación mínima.

5. Sobre calquera alumno/a que fose sorprendido copiando, o profesor poderá decidir para as futuras probas (durante o que resta de curso) que estas non sexan escritas, e sometelo a

exames orais. De ser así, terán lugar o mesmo día que as probas escritas, no departamento de Lingua Galega e Literatura e coa presenza doutro profesor membro dese departamento.

6. No caso de que un alumno/a non fose sorprendido no acto da copia pero da lectura e corrección do exame ou proba escrita se levantasen sospeitas fundadas de ter copiado, o profesor pode requirir a repetición desa proba, por oral ou por escrito e canto antes; en caso de ser por oral, no lugar e forma expresadas no punto anterior.

Consecuencias disciplinarias da copia

1. Como acto contrario que é ás normas de convivencia no centro, a copia de exames e probas debe ser corrixiada con algunha das medidas correctoras previstas nas Normas de Organización, Funcionamento e Convivencia do instituto. Para o caso dun alumno/a ser sorprendido copiando por segunda vez (na mesma ou en distinta materia que a vez anterior), considérase que reitera condutas contrarias ás normas do centro e, daquela, ten a consideración de conduta grave e debe afrontar as medidas correctoras previstas para esa situación.

2. Comunicarase o coñecemento da copia (e as probas que dela se teñan) ás persoas responsables da educación do alumno/a que fose sorprendido copiando, sexa este maior ou menor de idade. E tamén se informará das consecuencias académicas e disciplinarias que tal acción ten.

Procedemento ante un acto de copia

En caso de darse o feito de copia en traballos, exames ou probas de avaliación, no momento en que sexa posible o profesor levantará unha acta na que conste: materia, curso e grupo no que sucede, día e hora, identificación do alumno/a(s) que copia(n), tipo de proba copiada, feitos observados, material manexado sen autorización (libros, apuntamentos, dispositivos electrónicos, etc.), actitude protagonizada polo alumno/a e, finalmente, partes do exame realizadas ata ese momento. Con esta acta o profesor adxuntará as probas que considere oportunas: materiais ou de simple observación de condutas. Desa acta entregaranse copias ao profesor titor/a do grupo, á xefa de estudos e ao xefe do departamento. Os pais/nais/titores do/a alumno/a que copie serán informados dos feitos polo profesor titor/a do grupo.

MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PRESENTES PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS

Ao rematar o curso, farase unha Memoria do labor realizado, con cómputo estatístico de resultados, impresións e propostas de mellora. De ser insatisfactorio algún aspecto da presente Programación, debaterase sobre as causas. Se estas son evitables, procederase en consecuencia na práctica docente do curso seguinte. Se as causas non son evitables, modificarase a Programación naqueles aspectos susceptibles de flexibilidade na docencia (desdobres, reforzos, adaptacións, etc.), sen que isto signifique vulnerar ningún dos preceptos que marcan as directrices pedagóxicas da LOMCE e da Consellería de Educación.

Asina esta PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE PORTUGUÉS en Santiago de Compostela, a 7 de novembro de 2022, a, neste momento, xefa do Departamento de Portugués.

Asdo.- Alba María Soneira Sánchez